

# **Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun Oluşumu ve Çalışmaları**

**Bu Genelge; söz konusu varlıkların ve alanların özelliklerine göre konusunda uzmanlaşmış personel ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülecek uzmanlardan oluşan komisyonun oluşumu ve çalışmalarına ilişkindir.**

**T.C.**

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü**

**08.12.2011**

**Sayı:** B.09.0.TVK.0.15.04-010/1661

**Konu:** TVK Komisyon Çalışmaları

**GENELGE**

**(2011/17)**

Bilindiği üzere; 17.08.2011 tarih ve 28028 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 648 sayılı “Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname” ile Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Söz konusu KHK ile 2863 sayılı Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa eklenen Ek Madde 4’te “Taşınır tabiat varlıktan hariç tabiat varlıkları, doğal sit alanları ve bunlara ilişkin koruma alanları ile ilgili olarak bu Kanunda öngörülen iş, işlem ve kararlar

bakımından görevli ve yetkili bakanlık, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. Tabiat varlıkları, doğal sit alanları ve bunlara ilişkin koruma alanları ile ilgili hususlarda karar almak ve bu Kanunda öngörülen diğer iş ve işlemlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yardımcı olmak üzere; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez teşkilatı bünyesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarının veya ilgili Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürü, söz konusu varlıkların ve alanların özelliklerine göre konusunda uzmanlaşmış mimar veya şehir plancısı, orman veya çevre mühendisi, hukukçular ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülecek uzmanlardan Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu ve taşrada aynı meslek alanlarından yeterli sayıda uzmanın katılması suretiyle yeteri kadar Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu teşkil edilir hükmü yer almaktadır.

Ayrıca 648 sayılı KHK'nin geçici 9. Maddesinde yer alan "Tabiat varlıkları, doğal sit alanları ve bunlara ilişkin koruma alanları ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanması öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce yürürlüğe girmiş olan yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.\*1 hükmü doğrultusunda 11.10.2011 tarih ve 495 sayılı Bakanlık Olur'u ile Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları ile komisyonun görev alanına giren illerdeki Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri arasında koordinasyonunun sağlanması ve komisyonun sekreteryasına ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi konusunda İlgili Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü bünyesindeki Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlükleri görevlendirilmiştir.

648 sayılı KHK'nin 17. maddesinin 1. bendinde belirtildiği üzere tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile ilgili belgelerin en geç 6 ay içerisinde Bakanlığa devredilmesi gerekmektedir. Genel Müdürlüğümüzün 13/10/2011 tarih ve 548 sayılı yazısı doğrultusunda söz konusu dosyaların Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüklerinden devralınmasını takiben aşağıdaki iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.

18/10/2011 tarih ve 28088 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonları Kuruluş ve Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda aşağıda belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir:

1. Bakanlığımız 08.09.2011 tarih ve 2011/5 sayılı Genelgesinin 1 ve 2. Maddesinde belirtilen iş ve işlemler bu Genelge doğrultusunda yürütülecektir.

2. Başvurular öncelikle talebe konu alanın bulunduğu ildeki Valilik Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne yapılır. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğü var ise başvuruya ilişkin bilgi ve belgeleri inceler, eksik belgelerin

tamamlanmasını sağlar, gerekli değerlendirmeleri ve gerekirse arazi incelemelerini yapar, görüşünün de yer aldığı inceleme raporunu bağlı olduğu, TVK Bölge Komisyonunun bulunduğu ildeki Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderir.

Valilik Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğü yok ise, ilgili TVK Bölge Komisyonunun bulunduğu ildeki Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuruyu iletir veya TVK Bölge Komisyonunun bulunduğu ildeki Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne doğrudan başvuru yapılabilir.

3. TVK Bölge Komisyonunun bulunduğu ildeki Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü TVK Şube Müdürlüğü yapılan/iletken başvuruya ilişkin bilgi ve belgeleri inceler, eksik belgelerin tamamlanmasını sağlar, gerekli değerlendirmeleri ve gerekirse arazi incelemelerini yapar, inceleme raporunu hazırlar konunun önemi ve kapsamına göre TVK Bölge Komisyonu gündemine alır ya da doğrudan sonuçlandırır.

Başvuruların değerlendirmeye alınabilmesi için; patta, ada, parsel numarasını içeren ülke koordinat sisteminde UTM-GK (3 derecelik) ED50 aplikasyon krokisi, tüm takyidatları ile birlikte güncel tapu tescil belgesi, vaziyet planı gibi konunun incelenmesine esas evrakların temin edilmesi gerekmektedir.

4. Bir konunun yerinde incelenmesi için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü TVK Şube Müdürlüğünden söz konusu alanın özelliklerine göre konusunda uzman en az iki personel görevlendirilir. Yeterli nitelik ve sayıda uzmanlaşmış personelin bulunmadığı durumlarda valilikçe uzman görevlendirilir.

5. Gündem konularına ilişkin İnceleme Raporları, Ek-l'de belirlenen içeriğe uygun olarak hazırlanır.

6. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne yapılan başvurulardan; dosya incelemesi veya yerinde inceleme sonucunda uzman raporuyla Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarında değerlendirilmesine gerek olmadığı tespit edilen konulara, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce yazılı olarak yanıt verilir. TVK Şube Müdürlüğünce TVK Bölge Komisyonlarında değerlendirilmesine ihtiyaç duyulan konular ise gündeme alınır.

7. Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu toplantı tarih ve gündemi tarih sırası, konunun önemi ve özelliği göz önüne alınarak TVK Şube Müdürlüğünce belirlenir. Gündem, evrak kaydına girerek kesinleşir. Gündem, başvuru sahiplerini bilgilendirmek amacıyla haber panosuna asılır. Kesinleşen gündemin bir örneği ilgili kurum ve kuruluşlar ile Genel Müdürlüğe iletilir. Toplantıda görüőülemeyen gündem maddeleri, bir sonraki

toplantı gündeminin başında yer alır. Gerekli görülmesi halinde ek gündem yapılır. Toplantı sırasında TVK Bölge Komisyonu başkanı veya üyelerince verilecek önerge ile ek gündem oluşturulamaz. Dosyasında gerekli olan bilgi ve belgeleri tamamlanmamış hiçbir konu gündeme alınamaz.

8. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce (TVK Şube Müdürlüğünce) gerek görülmesi halinde, kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri, ilgili meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleri temsilcileri ile proje müellifleri oy hakkı olmaksızın, görüş alınmak üzere TVK Bölge Komisyon toplantısına çağrılabilir.

9. Mazereti nedeniyle koruma bölge komisyon toplantısına katılamayacak olan komisyon üyesi, toplantı tarihinden önce, toplantıya katılamayacağını ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne (TVK Şube Müdürlüğüne) yazıyla bildirir.

10. TVK Bölge Komisyonları, Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonları Kuruluş ve Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin 12. maddesi göre toplanır ve karar alır.

11. Toplantı devam ettiği müddetçe ve karar oluşturuluncaya kadar TVK Bölge Komisyon üyelerinin toplantıda bulunmaları zorunludur. Komisyon üyelerinin toplantıya katıldıklarına dair imza zaptı dosyasında saklanır. TVK Şube Müdürü gündemin görüşülmesi süresince, uzman ise kendi konusuyla ilgili maddenin görüşülmesi sırasında, görüşmeler tamamlanıp karar oluşuncaya kadar toplantıda bulunur.

12. TVK Bölge Komisyonlarınca alınan kararın mevzuatla çelişmesi halinde TVK Şube Müdürünce üyelere kararın mevzuatla çeliştiği hakkında bilgi verilir. Karar onaylanmadan ve dağıtım yapılmadan, durum belgeleriyle birlikte İvedilikle Bakanlığa (TVK Genel Müdürlüğüne) iletilerek görüş istenir. Bakanlık (TVK Genel Müdürlüğü) görüşü, TVK Bölge Komisyonunun ilk toplantısında değerlendirilerek karara bağlanır.

13. TVK Bölge Komisyonu kararları yazılırken; kararın ilgi bölümünde karara esas olacak yazışmalar belirtilir, değerlendirilmeye esas olan talep açıkça yazılır, kararlarda taşınmazın sit derecesi ve mülkiyet durumu izah edilir. Konu ile ilgili varsa önceki ilke kararları, TVK Bölge Komisyonu kararları ve yargı kararları belirtilir, yürürlükteki kanun, yönetmelik ve ilke kararlara atıfta bulunularak, dayanaktan ve bilimsel gerekçeleri ile birlikte açık ve anlaşılır biçimde yazılır.

14. Mevzuata aykırı uygulamalarla ilgili yasal soruşturmayı içeren TVK Bölge Komisyonu kararlarında taşınmaza yapılacak fiziki müdahale belirtilir.

15. TVK Bölge Komisyonu kararları bir sayfadan fazla olduğunda antetli kağıda kararlar

yazılıp ilk sayfalar tüm üyelerce paraflanır, son sayfanın altına isimler açılarak imzalanır. TVK Bölge Komisyonlanm daimi üyeleri dışındaki üyelerin adı, soyadı, temsil ettiği kurum veya kuruluşun ismi karar kaydındaki "üye" kısmına yazılır. Her sayfaya sayfa numarası, karar ve toplantı tarihi ve numarası yazılır. Karar ekleri TVK Bölge Komisyonu başkan ve üyelerince paraflanır. TVK Bölge Komisyonu toplantılanna katılmayan üyelerin isimlerinin altına "bulunmadı", toplantıya katılan üyelerin isimlerinin altına "imza", karara karşı olan üyelerin isimlerinin altına "karşı oy" ibaresi yazılır. Üye tarafından karşı oy verilmesi halinde gerekçeli karşı oy metni karar eki olarak dağıtılmaz, dosyasında saklanır. Karar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve/veya görevlendireceği birim tarafından onaylanır.

16. Onaylanan kararların dağıtımı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından, Ek-2'de yer alan dağıtım listesine göre yapılır.

17. TVK Bölge Komisyonlarınca alınan kararlara kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılan itirazlar Bakanlıkça (TVK Genel Müdürlüğünce) değerlendirilir. Gerekli görüldüğü takdirde TVK Merkez Komisyonu gündemine alınır. Bu itirazlar TVK Merkez Komisyonunca incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. TVK Merkez Komisyonunda görüşölüp karar bağlanan konular TVK Bölge Komisyonu gündemine alınmaz.

18. Kararlara ilişkin dosyalar il, ilçe, köy, mahalle, pafta, ada, parsel gibi veriler dikkate alınarak hazırlanır. Bakanlıkça belirlenen arşiv sistemine göre tasnif edilip, arşivlenir.

19. Milli parklar, tabiat parktan, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların her tür ve ölçekli imar planlarının hazırlanması, gösterimi, onaylanması, uygulanması, denetimi ve müelliflerine ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

20. Tabiat varlıktan ve doğal sit alanları içerisinde ilgili mevzuat ve varsa imar planı kararlanna uygun her türlü inşai faaliyet, izin, inşaat ruhsatı, yapı kullanma izni, sondaj, ÇED sürecine ilişkin görüşler ve bunun gibi taleplere ilişkin iş ve işlemler ilke kararları doğrultusunda ilgili TVK Bölge Komisyonu tarafından yürütölür.

21. Hazine, kamu kurum ve kuruluşlanm mülkiyetinde bulunan korunması gerekli Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları içerisinde kalan taşınmazlara ilişkin 2863 sayılı yasanın;

a- 13 ve 14. Maddesinde tanımlanan satış, hibe, kiralama, tahsis, irtifak hakkı gibi işlemlere ilişkin başvurular, Ek:3 listede belirtilen belgelerlerle Valilik Çevre ve Şehircilik

İl Müdürlüğüne yapılır. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü TVK Şube Müdürlüğüne, yapılan araştırma sonucu hazırlanan uzman raporu TVK Bölge Komisyonunda değerlendirilerek sonuçlandırılır.

b- 15 ve 17. Maddesinde tanımlanan takas ve kamulaştırma ile ilgili iş ve işlemlere ilişkin başvurular, Ek:3 listede belirtilen belgelerle Valilik Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne yapılır. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü TVK Şube Müdürlüğüne, yapılan araştırma sonucu hazırlanan uzman raporu TVK Bölge Komisyonunda değerlendirilerek sonuçlandırılır.

22. Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları içerisinde kalan uygulama imar planı karan ile yapı yasağı getirilen ve özel mülkiyete konu taşınmazların Hazine taşınmazları ile takas/trampasına ilişkin iş ve işlemler Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Erdoğan BAYRAKTAR

Bakan

---

**Telefon:** +90 (312) 473 84 23

**E-Posta:** mts@mevzuattakip.com.tr

**Adres:** Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA